

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων

Θέμα: «Η ασφαλής απασχόληση στόχος μιας Πολιτείας για την κοινωνική και οικονομική ευημερία, σταθερότητα και ανάπτυξη».

Η παγκόσμια ύφεση που προκάλεσε η πανδημία του Covid-19 επηρέασε νομοτελειακά από το πρώτο έτος εμφάνισης της το 2020 έως και σήμερα, που βρισκόμαστε στην δύση του 2021, την αγορά εργασίας και τους εργαζομένους, τόσο σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο εθνικό και τοπικό. Οι άνευ προηγουμένου μειώσεις του χρόνου εργασίας, που έγιναν στο πλαίσιο των μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης, δηλαδή το καθεστώς αναστολής λειτουργίας σχεδόν του συνόλου των επιχειρήσεων του εμπορίου, των υπηρεσιών και της εστίασης, είχαν αυξήσει δραματικά την επισφάλεια πολλών θέσεων εργασίας, απέχοντας μακράν από το να εξασφαλίσουμε ως Χώρα ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης και απασχόλησης στους εργαζομένους και στα νοικοκυριά. Δεν είναι αμελητέο, τα γεγονότα ότι στην διάρκεια της αναστολής λειτουργίας όλων σχεδόν των κλάδων της οικονομικής αλυσίδας, τα ποσοστά ανεργίας και υποαπασχόλησης του εργατικού δυναμικού στην Ελλάδα, ήταν από τα υψηλότερα στην Ευρωζώνη, ενώ περαιτέρω, οι δείκτες ανεργίας και επισφαλούς εργασίας, στην κατηγορία των γυναικών και των νέων, σημείωσαν ανησυχητική άνοδο και κυμάνθηκαν σε υψηλά επίπεδα.

Σε αυτό το δυσμενές εργασιακό περιβάλλον, που είχε άμεσο αντίκτυπο στην διαβίωση και στην αξιοπρεπή επιβίωση των νοικοκυριών και των οικογενειών, ελήφθησαν από την Κυβέρνηση μέτρα πρόσκαιρης και ευκαιριακής στήριξης των εργαζομένων και των νοικοκυριών τους, όπως και των επιχειρήσεων, τα οποία διεκόπησαν μετά την σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων και την επαναφορά στην οικονομική κανονικότητα με την επαναλειτουργία του συνόλου των κλάδων των επιχειρήσεων του εμπορίου, της εστίασης, των μεταφορών, των υπηρεσιών. Όμως, παρά την επαναφορά στην κανονικότητα της αγοράς εργασίας, δεν διαπιστώνεται ουσιαστική αύξηση του ποσοστού απασχόλησης, συγκριτικά με την περίοδο της αναστολής, διότι οι επιχειρήσεις επανήλθαν σε μια κανονικότητα μεν, φέροντας όμως τα βαρίδια της πανδημίας, τα συσσωρευμένα χρέη, και την λειτουργία εν μέσω 4^{ου} κύματος πανδημίας. Υπό αυτό το περιβάλλον, δυσμενές και συρρικνωμένο, οι δείκτες απασχόλησης δεν φαίνεται να αυξήθηκαν ή να επανήλθαν σε προ της πανδημίας επίπεδα, γεγονός ίσως αναμενόμενο, δεδομένου, ότι η Κυβέρνηση δεν έλαβε μέτρα και δεν άσκησε πολιτική καίριων και εκτεταμένων δημοσιονομικών παρεμβάσεων που θα μπορούσαν να δώσουν σημαντική

ώθηση στην οικονομική δραστηριότητα και να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας. **Αντιθέτως, ο επιχειρηματικός τομέας παρέμεινε χωρίς μέτρα ουσιαστικής στήριξης και καίριων δημοσιονομικών παρεμβάσεων, όπως, αναπροσαρμογή των προστίμων και μετατόπισή τους και στον παραβάτη, μετατροπή της επιστρεπτέας προκαταβολής σε ΜΗ επιστρεπτέα, επιδότηση του ενεργειακού κόστους και του κόστους ενοικίου, επιδότηση των εργοδοτικών εισφορών, μείωση του ΦΠΑ στο 6% κ.λ.π, με αποτέλεσμα να αδυνατεί από μόνος του να δημιουργήσει ένα ευμενές περιβάλλον με νέες θέσεις εργασίας.**

Περαιτέρω, όχι μόνο δεν έγιναν ουσιαστικές δημοσιονομικές παρεμβάσεις, αλλά εν μέσω πανδημικής και εργασιακής κρίσης, κι ενώ το ποσοστό απασχόλησης εμφάνιζε σημαντική πτώση, ειδικά σε νέους και απασχολούμενους με ελαστικές μορφές απασχόλησης, η Κυβέρνηση, δεν έλαβε υπόψη της καν τις υποδείξεις των εκθέσεων του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ «για την οικονομία και την απασχόληση», που έκανε λόγο για υψηλό κίνδυνο αύξησης της ανεργίας μετά την άρση της αναστολής λειτουργίας των επιχειρήσεων και πρότεινε τον άμεσο σχεδιασμό παρεμβάσεων που να στοχεύουν στην προστασία της απασχόλησης, **ένα εκ των οποίων είναι η προστασία θεμελιωδών εργασιακών δικαιωμάτων σχετικά με τα νόμιμα και τα ανώτατα όρια του χρόνου εργασίας, την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και συμβάσεων εργασίας.** Πλην όμως, παρά τις αντίθετες υποδείξεις, που επέτασσαν οι ανάγκες της απασχόλησης και της κοινωνίας, το εργασιακό νομοσχέδιο, με την κατάργηση του οχταώρου, οι απλήρωτες υπερωρίες – ρεπό, η κατάργηση της υποχρέωσης του εργοδότη να δηλώνει την υπερωριακή απασχόληση, είναι πολιτικές που δείχνουν ένα περιβάλλον όχι προστασίας της εργασίας, αλλά απορρύθμισης, ανασφάλειας και αποσταθεροποίησης της εργασίας, άρα ένα περιβάλλον που ενισχύει την ανεργία, τις ελαστικές μορφές απασχόλησης, την υποαπασχόληση.

Υπό αυτές τις πολιτικές αναμενόμενα ήταν τα πρόσφατα στοιχεία του μηνός Οκτωβρίου 2021 για το σύνολο των εγγεγραμμένων **ανέργων**, που ανήλθε σε 987.763 άτομα, έναντι 947.292 ατόμων τον Σεπτέμβριο του 2021 (ποσοστιαία μεταβολή +4,27%) και έναντι 1.043.709 ατόμων τον Οκτώβριο του 2020, (ποσοστιαία μεταβολή -5,36%), σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας του ΟΑΕΔ. Από αυτά, 575.801 (ποσοστό 58,95%) είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο του **ΟΑΕΔ** για χρονικό διάστημα ίσο ή και περισσότερο των 12 μηνών και 400.898 (ποσοστό 41,05%) είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο του ΟΑΕΔ για χρονικό διάστημα μικρότερο των 12 μηνών. Οι άνδρες ανήλθαν σε 341.900 (ποσοστό 35,01%) και οι γυναίκες ανήλθαν σε 634.799 (ποσοστό 64,99%).

Τα παραπάνω πρόσφατα στοιχεία δείχνουν ότι, τα ποσοστά ανεργίας ακόμη και μετά την επανεκκίνηση της οικονομίας, διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα, σχεδόν όμοια, με τα αντίστοιχα ποσοστά του Οκτωβρίου 2020, που τότε διανύαμε περίοδο εφαρμογής των μέτρων αναστολής της λειτουργίας των επιχειρήσεων, ενώ ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί το γεγονός ότι το σύνολο σχεδόν των εγγεγραμμένων ανέργων ενεγράφησαν στα μητρώα του ΟΑΕΔ τον τελευταίο χρόνο, ενώ δηλαδή είχε ήδη λάβει χώρα η επανεκκίνηση της οικονομίας.

ΕΠΕΙΔΗ, η στατιστική εκτίμηση βασικών κοινωνικών δεικτών της Ατζέντας 2030 του ΟΗΕ αναφορικά με τον κίνδυνο φτώχειας στην εργασία και την εξέλιξη της φτώχειας και της άνισης διανομής του εισοδήματος στην Ελλάδα δεν αποτυπώνει κάποιον μετασχηματισμό μετάβασης της χώρας σε ένα υπόδειγμα βιώσιμης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, με άξονα την απασχόληση, την αξιοπρεπή εργασία και την κοινωνική ισότητα και δικαιοσύνη. Η υστέρηση που εμφανίζει η Ελλάδα στους υπό εξέταση δείκτες είναι αξιοσημείωτα υψηλή.

ΕΠΕΙΔΗ, πρέπει να αναληφθούν σημαντικές θεσμικές πρωτοβουλίες και παρεμβάσεις που θα υπερβαίνουν το σημερινό στενό πλαίσιο μέσων και στόχων, και την ιδεοληπτική προκατάληψη στον σχεδιασμό της οικονομικής πολιτικής μέσω της κερδοφορίας του επιχειρηματικού τομέα, χωρίς αντίστοιχη προστασία και προάσπιση της απασχόλησης και του εργατικού δυναμικού.

ΕΠΕΙΔΗ, η εξέλιξη της απασχόλησης και των αμοιβών, καθώς και η ποιότητα της εργασίας θα διαδραματίσουν τα επόμενα χρόνια σημαντικό ρόλο στη διατηρησιμότητα της ανάκαμψης, στη σταθερότητα της οικονομίας και στον βιώσιμο μετασχηματισμό του αναπτυξιακού υποδείγματος της χώρας.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1) Πώς αποτυπώνεται η «συμπεριφορά» της αγοράς εργασίας, σχεδόν μισό χρόνο μετά την πλήρη επανεκκίνηση της οικονομίας και την επαναφορά λειτουργίας του συνόλου των επιχειρήσεων;
- 2) Ποια τα ποσοστά και οι δείκτες νέων εγγεγραμμένων στα μητρώα του ΟΑΕΔ ειδικά μετά την επανεκκίνηση της οικονομίας, και εάν μπορεί να θεωρηθεί ότι πρόκειται για ένα κύμα νέων ανέργων που γεννήθηκαν εξαιτίας των πληγωμένων επιχειρήσεων;
- 3) Ποια είναι τα πρόσφατα στοιχεία για την απασχόληση των γυναικών και των νέων, για την καταγραφή των ελαστικών μορφών απασχόλησης;
- 4) Ποια είναι τα στοιχεία αναφορικά με τους δείκτες των προσλήψεων και των απολύσεων στον ιδιωτικό τομέα;
- 5) Σε περιοχές, όπως η Περιφερειακή ενότητα Λάρισας, στην οποία ο αγροκτηνοτροφικός τομέας και η πρωτογενής παραγωγή εμφάνισαν σημάδια ανθεκτικότητας στην πανδημία στο πεδίο της απασχόλησης, ποια είναι τα στοιχεία των εγγεγραμμένων ανέργων, οι δείκτες προσλήψεων και απολύσεων, η μορφή των εργασιακών σχέσεων σε πλήρους ή μερικής απασχόλησης, το ποσοστό εξ αυτών που αφορά σε άνδρες, γυναίκες και νέους;

Ο ερωτών Βουλευτής

Κόκκαλης Βασίλειος